

Kongres pripravlja novo davčno reformo

Nova administracija je poslala predlog prejšnje Kongresu v obdelavo.

WASHINGTON, D.C. — Zgodilo se je to, kar je malokdo pričakoval. Johnsonova administracija je dolgo časa nabirala gradivo za davčno reformo. Federalno finančno tajništvo je gradivo dalo obliko predloga, toda Johnson gradiva ni hotel objaviti.

Sedaj je finančno tajništvo v sporazumu med sedanjim finančnim tajnikom Kennedyjem in prejšnjim tajnikom Barrom poslalo načrt za davčno reformo načelniku Domovega odbora za pota in načine Millsu, ki je izjavil, da bo njegov odbor takoj začel zasliševati interese. Tudi postopek načelnika Millsa je nekaj izrednega.

Človek bi torej sklepal, da bo Millsov odbor kmalu končal svoje delo na obravnavi davčne reforme. Tega pa ne smemo pričakovati. Boj za davčno reformo in proti njej bo hud in lahko se zgodi, da bo trajal par let, ako mu posebne politične okoliščine ne bodo vtisnile pečata nujnosti. Vsekakor moramo pozdraviti odločnost kongresnika Millsa, da je predmet spravil pred svoj odbor. Lahko bi ga bil tudi pokopal.

O vsebini gradiva ni lahko poročati, saj vemo iz skušnje, da niti en predlog v gradivu ne bo uzakonjen z njegovim sedanjim besedilom.

Mednarodni Rdeči križ spet vozi pomoč v Biafro

COTONOU, Dahomey. — Preteklo nedeljo je od 7. januarja sem prvo letalo Mednarodnega Rdečega križa prineslo hrano za stradajoče v Biafri od tu na letališče Umhuahia. Mednarodni Rdeči križ je imel pri tem pole tudi veliko težav, letalo je moralo dolgo krožiti nad letališčem, predno je dobilo dovoljenje za pristonek s 14 tonami živil in z dr. A. Lindtom, švicarskim diplomatom, ki skrbi za pošiljateljstvo pomoči Mednarodnega Rdečega križa.

Ta je lani pošiljal pomoč v Biafro največ z otoka Fernando Poo, ki je Biafri sorazmerno najbližji. Otok je postal del neodvisne Ekvatorialne Gvineje. Nova oblast se je sprla z Mednarodnim Rdečim križem in temu končno prepovedala pristajanje njegovih letal na otoku Fernando Poo. Rdeči križ upa, da bo pripravil vlado Ekvatorialne Gvineje od tega, da mu bo vsaj dovolila odposlati dalje v Biafro okoli 4.000 ton pomoči, ki leži na otoku. Po sporu z Ekvatorialno Gvinejo se je Mednarodni Rdeči križ pogodil z Gabonom in Dahomey, da bo pošiljal pomoč v Biafro z letališč v teh dveh afriških republikah.

Ko se Mednarodni Rdeči križ bori s temi težavami, je raznim cerkvenim podpornim organizacijam uspelo v zadnjih nočeh poslati več letal v živili v Biafro.

Delno oblačno in hladno. Najvišja temperatura okoli 30.

Dvajsletelnica Comecon ni bila vesel dogodek

BERLIN, Vzh. Nem. — Comecon je ima za gospodarsko povezanost o s merih komunističnih držav. Cilj te organizacije naj bi bil, da počasi ustvari iz 8 ločenih gospodarstev eno samo, ki bi bilo najmočnejše na svetu. Tega cilja Comecon ni dosegel. Ako bi ga, bi to gotovo trdili navzoči delegatje iz 8 Comecon držav na slovesnem sestanku 25. januarja v Vzhodnem Berlinu.

Slovesnosti so potekale v suhoparni strokovnem razpoloženju, ki je izviralo iz spoznanja, da nobena članica Comecon ni zadovoljna s svojim položajem. Vse so tožile, da v Comecon manjka skupne valute, ki bi služila vsaj za obračunsko podlago za medsebojne dobave. Moskva se je obenem pritoževala, da ji druge članice premalo plačujejo za ruske industrijske surovine.

Na Rusijo so leteli prikriti očitki, da izjema druge, kardarkoli se ponudi prilika. Spodletela je tudi "integracija" med posameznimi industrijskimi panogami v posameznih Comecon državah. Na zunaj so se pokazale vse te pomanjkljivosti v precej zaprtem znanjem blagovnem prometu med članicami Comecon.

Nihče pa seveda ni hotel očitno priznati, da vsaka članica Comecon išče le svoje koristi, dočim o solidarnosti in medsebojnem podpiranju ni dosti sledu.

Tito in Ceausescu sta se posvetovala v Temešvaru

BEOGRAD, Jug. — Tito in Ceausescu sta se srečala v Temešvaru in prebila skupaj dva dni. Drugi dan je bil posvečen lovu. Iz uradnega obvestila se ne da sklepati, o čem sta razpravljala.

Opazovalci sodijo, da je bil Tito radoveden, kako se bodo spomladi razvijali stiki med Bukarešto in Moskvo. Na pomlad so namreč napovedane v Romuniji vojaške vaje čet Varšavskega pakta. Na teh vajah je Tito ravno tako zainteresiran kot Ceausescu, saj nočejo pothiniti govornice, da Moskva še ni odpisala Jugoslavije iz svojega vplivnega območja.

— Paradižniki so eden najboljših virov vitamina C.

Sen. Fulbright kritizira pomoč ZDA Kolumbiji

Načelnik Senatskega zunanjepolitičnega odbora sodi, da sedanji način podpiranja tujine ne dosega postavljenih ciljev.

WASHINGTON, D.C. — Federalna uprava je objavila poročilo o podpiranju Kolumbije med 1. 1961 in 1967. Načelnik senatskega odbora za zunanjo politiko Fulbright je za poročilo napisal uvodne pripombe, ki pa niso nič kaj laskave za našo diplomacijo. Kolumbija je dobila med 1. 1961 in 1967 \$732 milijonov v podporah in posojilih, ni pa s to vsoto veliko dosegla pri gospodarskem in socialnem napredku.

Proizvodnja se je v teh letih dvignila komaj za 1,2% na leto, po načrtu bi se pa morala za 2,5%. Agrarna reforma bi morala preskrbeti zemljo 400.000 revnim kmetiskim družinam, dodelila je pa zemljo le 54.000 družinam. Podpiranje prosvete je zgrešilo svoj cilj. Na programu je bilo podpiranje ljudskih, srednjih, strokovnih in visokih šol; v resnici je namesto tega število nepismenih naraslo od 5 na 6 milijonov otrok. Davčna reforma je bila res uzakonjena, toda pobiranje davkov na novi podlagi pa ni bilo uveljavljeno.

Fulbright misli, da sedanji način podpiranja Latinske Amerike v okviru Zveze za napredek ne dosega svojega cilja, zato ne bo več glasoval zanj. Zagovarja načrt, naj Amerika podpira tujino preko mednarodnih zavodov kot so Mednarodna banka, Medameriška banka, Posebni sklad ZN itd.

Fulbrightova utemeljena kritika bo spravila v nevarnost prihodnji zakonski predlog o podpiranju tujine, morda ga bo celo ubila.

Načrt zakona o prodaji žganih pijač v nedeljo v Ohio predložen

COLUMBUS, O. — Državni poslanec L. G. Smith iz Clevelanda je predložil poslanski zbornici načrt o dovolitvi prodaje in točenja žganih pijač ob nedeljah. Načrt prepušča odločitve posameznim občinam na temelju ljudskega glasovanja.

ZDA bile pripravljene osvoboditi Pueblo?

CORONADO, Calif. — Ko so Severni Korejci zasegli ameriško izvidniško ladjo Pueblo lani januarja, je poveljstvo vojne mornarice ZDA pripravilo načrt za osvoboditev zasežene ladje iz pristanišča Wonsan v Severni Koreji. Določeno je bilo, da bi ameriški rušilec zaplul v pristanišče in ladjo s silo odpeljal od tam, če ne bi šlo drugače. Poskrbljeno je bilo tudi za potrebno letalsko podporo.

Rušilec je bil na mestu, letalstvo pripravljeno. Zakaj ni rušilec zaplul v pristanišče Wonsan in osvobodil Pueblo, adm. G. L. Cassell, ki je bil v času zasega Pueblo načelnik glavnega stana mornarice za Pacifik, tekem zasliševanja ni povedal. Verjetno so se v Washingtonu odločili Pueblo pustiti, pa poskusiti rešiti njeno posadko. Ta bi bila v slučaju ameriškega vdora v pristanišče Wonsan brez dvoma v veliki življenjski nevarnosti.

Admiral Cassell je pri zasliševanju na vprašanje odgovoril, da je pričakoval, da se bo kapitan Bucher branil z vsem orožjem, ki mu je bilo na razpolago, ne pa ladjo Pueblo predal rdečim brez boja. Priznal je, da sta bili obe 50 mm streljarni na ladji zamrzli in torej neuporabni, toda Bucher in tovariši bi se morali braniti s puškami in revolverji, bajoneti in z vsem, kar so imeli. Kapitan Bucher je že v prvih dneh zasliševanja izjavil, da je smatral obrambo z orožjem, ki ga je imel na razpolago, za nesmiselni pokol moštva, zato se je premoči predal, da bi rešil življenja moštva.

Španija dobila novega primasa

MADRID, Šp. — Sv. Stolica je postavila po smrti kardinala Enrique y Pla v Toledo za novega primasa nadškofa Enrique y Taranconia iz Ovieda. Novi španski primas je znan kot zmerna osebnost.

Praktično ne bo dosti pomenil. Kot predsednik škofovske konference, ki odloča o vsem, bo lahko vplival na potek debat in glasovanja. Pomembnejše je dejstvo, da je Vatikan izbral to pot, do znova pokaže željo, da naj španski škofje ne držijo preveč s Francovim režimom.

MED ZVEZNIMI SENATORJI PREMALO ODGOVORNOSTI?

Sen. John J. Williams, republikanec iz države Delaware, je v resoluciji, s katero je hotel preprečiti zvišanje plač Kongresu in vrhovom zvezne vlade, opozoril svoje tovariše: "Mi izoliramo sami sebe pred slabimi posledicami inflacije, za katero smo kot člani Kongresa odgovorni!" — Senat je resolucijo odklonil s 47:34 glasovom.

WASHINGTON, D.C. — Senat je včeraj po treh urah razpravljanja zavrnil resolucijo republikanskega senatorja iz države Delaware Johna J. Williamsa, s katero je hotel preprečiti povišanje plač članom Kongresa, članom zvezne vlade ter ostalim njenim vrhovom in zveznim sodnikom, kot je to predložil prejšnji predsednik L. B. Johnson pred svojim odhodom iz Bele hiše. Sen. J. J. Williams je svoje senatske tovariše opozoril na odgovornost, ki jo nosijo oni za inflacijo zadnjih let, ter pokazal, da bi bilo napak, da se sami s povišanjem plač rešijo njenih slabih posledic, ko jih mora vsa dežela nositi. Senat se na besede Williamsa ni oziral, njegovo resolucijo je odklonil s 47:35 glasovom, "ker morajo senatorji tudi jesti", kot je pred glasovanjem izjavil vodnik republikanskih senatorjev E. Dirksen.

Da bi senatorjem pri sedanjih plačah \$30.000 letno bilo ravno treba stradati, kot je hotel namigniti sen. E. Dirksen, ne verjame nihče v vsej naši širni deželi, tudi sam E. Dirksen ne.

Povišanje plač za \$12.000 letno za člane kongresa je odobril predsednik R. M. Nixon, kot je tik pred glasovanjem to povedal v Senatu E. Dirksen. Za povišanje se je zavzel tudi vodnik demokratske večine M. Mansfield. Njegov pomočnik E. Kennedy je dejal, da je osnovno vprašanje, če "so senatorji vredni \$42.500 na leto" ali ne. Če niso jih bodo volivci odklonili.

Prenekateri senatorji so v razpravi poudarili, da mora Senat prevzeti odgovornost za rastočo draginjo, pa da mora dati vsej deželi tudi dober zgled v omejevanju svojih želj, če naj se ta naglo izvleče iz inflacije, v katero je v dobri meri zašla po krivdi Kongresa. Večina senatorjev je te opomine odklonila in glasovala za svoj žep! To ne more biti ne v njihovo čast in ne v čast dežele!

Del članov Predstavnškega doma je predložil svojim tovarišem podobno resolucijo, kot je bila včeraj poražena v Senatu. Trdijo, da resolucijo tudi v Predstavnškem domu ne čaka

boljša usoda, kot jo je doživela v Senatu. Človek je vedno sam sebi najbližji!

Sen. Mansfield se zavzel za razgovore s Kubo

WASHINGTON, D.C. — Vodnik demokratske večine v senatu M. Mansfield je predložil, naj bi vladi ZDA začela razgovore z vlado Kube, četudi te uradno ne priznava, o vprašanju "ugrabljanja" potniških letal in njihovega odvajanja na letališče Kube.

Predlog demokrata Mansfielda je podprl tudi najstarejši republikanec v Senatu G. D. Aiken iz Vermonta. On je pripomnil, naj ZDA začno take razgovore neposredno ali pa preko posrednikov, važno je le, da se najde pot za ustavitev teh nasilnih podelov na Kubo.

Angleške delavske pokojnine zelo skromne

LONDON, Vel. Brit. — Delavska vlada pripravlja načrt za spremembo pokojninskega sistema, ki povzroča ostro kritiko. Najnižje plačani delavci v Veliki Britaniji imajo pravico do \$9,70 pokojnine na teden. Obljublajo, da jim jo bodo zvišali na \$14,52, kar znaša 60% njihovega povprečnega tedenskega zaslužka v času pred nastopom pokojnine.

Delavec s povprečnim zaslužkom \$79,20 na teden bo dobil \$28,82 tedenske pokojnine ali nekako eno tretjino svojega povprečnega tedenskega zaslužka pred upokojitvijo.

Vrtanje za petrolejem v Kaliforniji prekinjeno

SANTA BARBARA, Calif. — Na zahtevo notranjega zveznega tajnika W. J. Hickela, ki si je položaj osebno ogledal, so družbe, ki vrtajo v Santa Barbara kanalu, kjer se vedno poganja "divji" vrelec vsak dan do 21.000 galon surovega olja na morsko površino, začasno ustavile vsa vrtanja.

Olje, ki bruha na površino izpod morja, je prekrilo že kakih 200 kvadratnih milj morske površine in ogroža morsko obrežje, ki ima vedno na deset tisoče človek, kadar je primerno vreme. To je tu večji del skozi vse leto.

Nagla rast goveda

MADISON, Wis. — Povprečne tele Holsteinske pasme tehta okoli 91 funtov, dve leti kasneje pa 1,075.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Gospodinski klub na Jutrovem ima v nedeljo, 9. februarja, ob dveh popoldnih sejo v navedenih prostorih.

Žalostna vest — Rojak g. Jože Novak iz Mentorja, Ohio, sporoča, da mu je umrl v nedeljo oče Stefan Novak v Donački gori pri Rogaški Slatini. Zapustil je dve hčeri in dva sinova v starem kraju, tu pa omenjenega.

Davčna uprava opozarja —

Zvezna davčna uprava opozarja vse davkoplačevalce, naj ne pozabijo prišteti pri sestavljanju prijave o dohodninskem davku, posebno naklado, ki je stopila lani 1. aprila v veljavo in znaša za prešlo leto 7,5%. Prijave, ki jih je doslej prišla davčna uprava, dokazujejo, da prenekateri davkoplačevalci na 10-odstotno davčno naklado niso mislili!

Zadušnica —

Jutri ob 7.30 zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Mary Kravos za 30. dan po njeni smrti.

Iz bolnišnice —

G. Jakob Fajdiga z 18518 Shawnee Avenue se je vrnil iz Hillcrest bolnišnice in se zahvaljuje za darila, obiske in pozdrave. Obiski na domu so dobrodošli!

Rokoborba —

Jutri, v četrtek, ob osmih zvečer bo v Cleveland Areni ponovni nastop rokoborcev za naslov prvaka.

Zadušnica —

V petek ob sedmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Ano Varšek ob 9. obletnici njene smrti.

Kandidata iščejo —

Republikanska stranka v okraju Cuyahoga išče županskega kandidata za Cleveland. S. Taft, ki je skoraj porazil demokrata C. Stokesa pred dvema leti, je dejal, da bi bil rad clevelandski župan, da pa ne bi rad žrtvoval pol leta svojega časa za volivno borbo. Jutri se bo o svoji kandidaturi pogovarjal z vodnikoma stranke Hughesom in Stillmanom. Okrajni avditor R. Perk, ki je kandidiral za župana leta 1965, misli tokrat bolj na možnost kandidature za Kongres, če bi W. Minshall res dobil kako visoko mesto v zvezni vladi. Nekateri omenjajo kot možnega kandidata za župana Clevelanda mladega državnega poslanca J. Voinovicha. Na demokrati strani za sedaj še molče, edini, ki je pokazal nekaj zanimanja za kandidacijo proti C. Stokesu, je okrajni sodnik F. Celebreze, nekak bivšega župana A. Celebreza, sedanjega zveznega sodnika.

Opustila tožbo —

Mrs. Barbara Swartz, ki je priznala, da je imela razmerje z mestnim sodnikom R. L. Steeltom v Euclidu, je včeraj umaknila tožbo za ločitev proti svojemu možu Orvillu J. Swartzu. — Načelnik mestne policije v Euclidu je dejal, da oblasti pri iskanju morilca Mrs. Marlene Steele "niso pred zidom". Preiskava napreduje, ko oblasti ponovno v podrobnosti preiskujejo n tehtajo dosedanje ugotovitve n v zvezi z umorom ponovno zaslišujejo priizadete.

Bodi previden in pazljiv, pa e boš izognil marsikateri ne-reči!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 25 Weds., Feb. 5, 1969

Trikot Washington-Moskva-Peiping

Na ta trikot mislijo naši politični opazovalci premalo. Zato se jim prepogosto pripeti, da si mnogih pojavov ne morejo pravilno razlagati. Recimo na primer: pojavili so se v naši javnosti nasveti. naj Nixonov režim čim prej zboljša stike s Peipingom. Čemu tak nasvet, saj vendar vemo, da Peiping stavi nesprejemljive pogoje za navadne diplomatske stike. Pa morda ni tako!

Komaj je prišel Nixon v Belo hišo, takoj so se rodila ugibanja, kakšne stike bo navezal z Moskvo. V preteklosti ni imel sreče na tem polju. Preveč ga je naša domača javnost razpila za antikomunista. V besedah je tudi bil, ker je taka taktika koristila njegovi politiki. V Moskvi so pa njegove besede vzeli preveč za res. Ko je bil zadnjič v Moskvi, ga vodilni komunisti niso hoteli niti sprejeti. To pomeni, da v Kremlju niso računali z njegovo zmago pri novembrskih volitvah. Ta napaka se jim v Kremlju sedaj maščuje. Nimajo skoraj nobenega dogodka iz preteklosti, ki bi jim pomagal graditi most do Nixona.

Zato so v Moskvi postali tako rezervirani do Nixona. Ne rečejo nobene žal besede o njem, pa tudi laskave mu ne privoščijo. Moskva dela vtis, kot da nekaj čaka. Kaj, se ne da uganiti. Morda bi radi čim prej govorili osebno z Nixonom. Morda je ravno to razlog, da tako silijo na sestanek na vrhovih, ki naj bi obravnaval zmedo na izraelsko-arabski meji. To bi bila kot nalašč prilika za razgovore z Nixonom o zadevah, ki grenijo Kremlju življenje. Saj drugega namena tak sestanek imeti ne more. Zmeda na arabsko-izraelski meji se da pravilno usmeriti tudi brez takega sestanka: treba je le, da se o tem še preje sporazumeta Washington in Moskva. To se da narediti tudi brez sestanka na vrhovih.

Morda tiči za tem nekaj drugega? Kakor hitro je Moskva izrazila željo po sestanku na vrhovih, takoj se je oglašil Nixon in rekel na svoji prvi tiskovni konferenci, da se položaj na Srednjem vzhodu tako nevarno zapleta, da lahko postane povod za atomsko vojno. Do takega zaključka more priti le Nixon, ki morda ve nekaj posebnega. Navaden človek ve, da nimata ne Amerika ne Rusija toliko življenjskih interesov na Srednjem vzhodu, da bi tvegali lasten obstoj. Za kulisami se torej mora plesti nekaj drugega, česar danes še ne vemo.

Morda je Nixon odkril svoj strah pred krizo na Srednjem vzhodu le radi tega, da bi naplašil — Kitajce?

Kakor hitro je na primer v novembru naša javnost prišla do sklepa, da rdeča Kitajska ni zainteresirana na stikih z Ameriko, takoj se je oglašil Peiping in rekel, da to ni res. Da to dokaže, je pristal na nov sestanek med našim in kitajskim diplomatom, ki naj se vrši 20. februarja v Varšavi. Da bi napravil sestanek v Varšavi za kitajske komuniste tem zanimivejši, je le treba Washingtonu takoj napihati važnost stikov z Moskvo. Ničesar se namreč v Peipingu ne bojijo bolj kot sporazuma med Washingtonom in Moskvo na kitajski račun. Zato tudi tako skrbno opazujejo, kaj vse se godi na črti Moskva-Washington. V Varšavi bo torej 20. februarja dana kitajski diplomaciji prilika za razgovore o trikotu Washington-Moskva-Peiping, seveda ne naravnost, ampak okoli ogle.

Veliko se danes govori o kitajski želji, da se osvobodijo svoje osamljenosti in ustvari živahnejše stike z zunanjim svetom. Kaj bi bilo za kitajske diplomate lepše, kot ameriška obljuba, da bo Washington zagovarjal potrebo, da se tudi rdeča Kitajska udeležuje, recimo, pariške konference? V Peipingu so dalje zelo zainteresirani, da zvedo, kako si Amerika domišlja zunanjo politiko ob vpoštevanju najnovejšega ruskega načela, da ima Rusija pravico kršiti suvereniteto malih komunističnih držav, ako je to v korist svetovnemu komunističnemu gibanju. Ako bi Amerika prenašala to načelo takrat, kadar bi ga izrabljala Moskva, ali bi tako postopala tudi takrat, kadar bi se tega načela poslužil na primer Peiping napram Severnemu Vietnamu?

Iz vseh teh in drugih podobnih pojavov bi lahko napravili le en sklep: Tako v Moskvi kot v Peipingu se bojijo, da bi mogla Amerika igrati na obe strani dvolično vlogo. Hliniti prijateljstvo s Peipingom in Moskvo, obenem pa intrigrirati v Moskvi proti Peipingu, v Peipingu pa proti Moskvi. Za nas je tak strah skoraj nerazumljiv, ker dežele, ki v njih vlada svobodna demokracija, ne bi upale dolgo prenašati tveganosti take politike. Drugače je to v komunističnem svetu. Tam igrajo zarote, upori, dvolične intrige, podtikanja, vlogo važnih političnih dejanj, ki se jih ni prav nič sramovati. Zgubiti igro v takih nemoralnih spopadih pomeni za komunistično sramoto, ne samo politične škode.

Zato ne spada samo med domneve misel, da se Moskva in Peiping trenutno res trudita, da bi bila v dobrih stikih z Washingtonom. Vidita v tem vsaj začasno več koristi kot škode.

Za Nixonov režim bo tako nastopila doba zapeljivih

diplomatskih potez. Lahko bo kupiti simpatije tako v Moskvi kot v Peipingu, vprašanje je pa, kako drago bi jih bilo treba plačati. Od te strani grozi ne ravno mala nevarnost. Manjša nevarnost je skušnjava, da bi Amerika obetala preveč. Tej nevarnosti se lahko ognemo s tem, da nikoli ne pozabimo, da se Moskva in Peiping lahko tudi naravnost sporazumeta, seveda na naš račun. Tudi na to ne bi smeli pozabiti.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

IZ NAŠIH VRST

Chisholm, Minn. — Cenjeno uredništvo! Podpisani Vam priloženo pošiljam naročnino za celo leto. Z Ameriško Domovino sem zadovoljen in Vas vse prav lepo pozdravljam!

Frank Benchina

Port Charlotte, Fla. — Spoštovani! Prav lepa hvala za prijazen obvestilo, da mi bo potekla naročnina. Tukaj Vam pošiljam ček za leto 1969.

Kot Vam je znano, sem se pred osmimi leti preselil v Florido. Port Charlotte, kjer sem se naselil, je zelo lep kraj, vreme prijetno in toplo, toplomer kaže dnevno od 70 do 80 stopinj. Res mi tu ugaia in sem s podnebjem zelo zadovoljen.

Želim Vam mnogo sreče v letu 1969 in najlepše pozdravljam Vas in vse čitatelje.

John Pavlakovic

Wickliffe, O. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam prilagam ček za naročnino za eno leto. Ameriško Domovino zelo rada berem in res ne bi mogla biti brez nje. V njej je veliko vsakovrstnih novic in drugega zanimivega branja.

Vas vse prav lepo pozdravljam in želim dosti novih naročnikov.

Ann Snyder

Ambridge, Pa. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam naročnino za eno leto. Ameriško Domovino rada čitam in ji želim veliko uspeha in napredka. S pozdravom!

Mary Rosenberger

New Smyrna Beach, Fla. — Cenjeno upravnništvo! Priložen je ček v znesku \$16, za enoletno naročnino. Prav lepe pozdrave iz Floride!

Mrs. Frank Kerze

Toronto, Ont. — Spoštovani! Priloženo pošiljam ček za enoletno naročnino. Zelo smo Vam hvaležni za Ameriško Domovino in tudi za Kanadsko Domovino, katero res radi čitamo. Torej najlepša hvala!

Stefan Serec

Milwaukee, Wis. — Spoštovani! Prav lepa hvala za Vaše obvestilo. Tako hitro čas beži, da ne vem, kdaj je leto naokoli. Priloženo Vam pošiljam ček za celoletno naročnino.

Ameriško Domovino rada berem, četudi sem bolj slabega zdravja. Brez nje bi mi bilo preveč dolgčas. Zato Vam želim veliko napredka in uspeha pri Vašem delu.

Prejmite vsi skupaj prav lepe pozdrave!

Frances Marolt

Richmond Heights, O. — Spoštovani! Rada bi Vam povedala, da moj oče Frank Perko še vedno rad bere Ameriško Domovino, četudi je zelo bolan in se trenutno nahaja v St. Vincent Charity bolnici. Jaz jo mu nosim tja vsaki dan. Ne morete si misliti, kako vesel je, ko mu jo dam.

Hvala za Vaše prizadevanje in za ves Vaš trud. Z odličnim spoštovanjem!

Mrs. Maria Strazar

Euclid, O. — Spoštovani! V prigribu Vam pošiljam ček v znesku \$8 za polletno naročnino. Z

listom sem zadovoljna in ga rada čitam. S spoštovanjem!

Silva Grasselli

Val D'Ore, Que. — Cenjeno uredništvo! Hvala lepa za obvestilo, da nam poteče naročnina. Prilagam denarno nakaznico v znesku \$18. Z Ameriško Domovino smo zelo zadovoljni, le zgubi se nam večkrat. Gotovo je to krivda pošte, oziroma uslužbenec ali raznašalcev.

V letošnjem maju ali juniju nameravamo obiskati Slovenijo. Naš rodni dom je na Dolnjem Jezeru pri Cerknici. Leta 1959 smo bili tam na obisku z družino. Otrokom je tam zelo ugajalo in imajo prav lepe spomine na Slovenijo. Ker smo se iz Le Havre v Franciji do doma peljali z avto, smo imeli priliko videti dosti lepega in zanimivega. Prenočevali smo v Parizu, v Švici in v Avstriji. Na Koroškem smo ostali nekaj dni, ker je bil v Celovcu moj bratranec Rev. J. Reven. Istočasno je prišel iz Argentine njegov brat T. Reven. Kako smo bili vsi veseli, da smo se po tolikih letih zopet videli. Zelo všeč nam je bilo tam, Koroška je res lepa dežela. Ogledali smo si dosti zanimivega in tudi slike smo posneli za spomin. Kadar jih gledamo, obujamo spomine, kako lepo je bilo. Žal, da nam je čas vse prehitro minil.

Bodite prav lepo pozdravljeni vsi v uredništvu in vsi naročniki lista.

John Kebe

Cicero, Ill. — Spoštovano uredništvo! Hvala Vam za obvestilo. Tukaj Vam pošiljam denarno nakaznico v znesku \$18, za celoletno naročnino, \$2 pa v podporo listu. Z Ameriško Domovino sem zelo zadovoljen.

Ker smo v predpustu, naj Vam povem eno za smeh, da se boste še Vi malo nasmejali.

Tole se je zgodilo v starem kraju, pri Lenarču. Lenarčeva mati je imela lepo navado, da je takoj po večerji začela moliti rožni venec, zraven pa dodala skoro toliko očenašev, kot je bil dolg rožni venec. Imeli so sina Janeza, ki je šel ob večerih rad malo na vas, kjer so ga fantje čakali. Mati moli in moli in doda še ne očenaš za sv. Petra stol, ki je bil drugi dan v pratiki. Ko ga odmoli, se oglasi Janez: "Mati, sedaj pa kar za celo 'ajrništen-go' naenkrat, če bomo za vsak stol posebej molili, bo predolg!"

Prav lep pozdrav vsem!

Tone in Reza Pristov

Slovenik - kulturna ustanova

RIM, It. — Ko more narod ustanoviti in voditi najvišje kulturne ustanove kot vseučilišče, akademijo znanosti in umetnosti, dozorji. Tako se pridruži drugim narodom, čeprav so le-ti po številu večji, a morda notranje manj močni. Narod, ki mu manjka v boju za "življenjski obstanek" zunanje sile, jo more nadomestiti z notranjo, duhovno močjo. Roditi mora za dostno številu sposobnih inteligentov, da ustvarjajo v znanosti in umetnosti, potem pa tudi posredujejo svetu in lastnemu narodu iz svojih zmožnosti.

Zgodovina priča, da je slovenski narod po svojem samostojnem življenju mlad, a v kulturi je tako močan, da se mu ni treba sramovati pred nobenim drugim.

K zrelosti vsakega naroda mo-

re in mora doprinesiti tudi Cerkev, ki ima sicer nadnaravni cilj, a posreduje z verskimi tudi kulturne vrednote človeškemu rodu. Zato so ji potrebni izobraženi duhovniki in laiki.

"Kristus ni dal svoji Cerkvi specifičnega poslanstva v političnem, gospodarskem in družabnem redu. Cilj, ki ga je postavil, je verski. Toda prav iz tega verskega poslanstva izhaja funkcija, luč in moč, ki more služiti oblikovanju in utrditvi človeške skupnosti in skladu z božjim zakonom." (Gaudium et spes, 42.)

Nepriistranski zgodovinar bo za Slovence mirno lahko potrdil, koliko so Cerkev in duhovniki doprinesli. Zelo velik je delež tudi na gospodarskem in družbenem polju. Videli so celega človeka, dušo in telo ter mu pomagali k polnemu razvoju. Cilj pa je bil nadnaravni.

Tako pomaga Cerkev reševati narodu njegove probleme. Oznanja mu naravne resnice o osebi in družbi, govori mu o naravnem moralnem pravu, govori pa tudi o nadnaravnem poklicu in dostojanstvu človeškega rodu. Posreduje mu milost, da more izpolnjevati naravno postavlo. Po notranjem presnavljanju pomaga graditi temelje svetne družbe.

Zato je razumljiv poziv, da bi tudi slovenska Cerkev zgradila zavod, kjer bi se duhovniki usposobili za znanstveno delo. Skrbeti mora za zadostno izobrazbo svojih duhovnikov. In kje to lažje doseže kot na papeških univerzah v družbi z drugimi narodi. Zato potrebuje prostor, kjer bi se mogli v miru posvetiti študiju: zavod, ki spada med kulturne ustanove.

Cerkev se svet počasi zliva v enoto, bo vsak narod ohranil svoje osobitosti, ki jih potem posreduje drugim narodom. Zato je potreben stik z drugimi. V Rim prihajajo z vsega sveta, da se srečajo pri skupnem delu v znanosti in umetnosti. Na vsaki rimski univerzi lahko srečate zastopnike vseh narodov. Tako morejo drug drugemu pomagati k razgledanosti v svetu in se naučiti medsebojnega spoštovanja in tudi ljubezni.

Tudi Slovenci imamo svoje posebnosti, ki nam jih je Bog dal ter jih moramo ohraniti. Zato pa je prav potreben miren prostor tudi onim, ki bodo kmalu prevzeli duhovno skrb za nas.

Letos še posebej čutimo neprijetnosti, ko je 15 študentov "Slovenskega zavoda" v 3 različnih zavodih, da se le redko vsi snidejo.

Ker se bo število slovenskih slušateljev na papeških univerzah množilo vedno bolj, bomo tudi vedno bolj čutili potrebo, da se zgradi zanje poseben zavod, ki bo pa tudi dostojno predstavljalo slovensko Cerkev v svetu. "Slovenik" moramo pozdraviti ne samo kot zavod, ki bo nudil slovenskim študentom na papeških univerzah zatočišče, ampak tudi kot slovensko kulturno ustanovo.

Msr. Ignacij Kunstelj,
rhovni dušni pastir
slovenskih izseljencev

Slovo od - predpusta v Chicagu

CHICAGO, Ill. — Pri Slovincih je navada, da se poslovimo od predpusta. Predpustni čas, veseli čas, nato pa sledi post, čas pokore in priprave za Veliko noč.

Slovenska narodna zveza tudi letos vabi na predpustno družabno zabavo. Ta bo v veliki svetlošestfanski dvorani (Gym) v soboto, 15. februarja. Pričetek kmalu po 8. uri. Igrala bo poznana in priljubljena godba Johna Arka. Že to pove, da bo veselo.

Bo vsega dovolj, kar spada na predpustno zabavo: krofi, potice, kranjske klobase, domače slovensko vino itd. Kaj še hočete? Samo pridite! Vstopnina bo sa-

VESTI IZ SLOVENIJE

Stike s Francijo krepe

Pretekli mesec je bil predsednik zvezne vlade Mika Spiljak sedem dni na uradnem obisku v Franciji. Tekom razgovorov sta obe strani poudarjali potrebo po mednarodnem sodelovanju na osnovi enakosti, nevmešavanja v tuje zadeve in polnega spoštovanja suverenosti držav, pa naj bodo te velike ali majhne. Končno poročilo o obisku poudarja prišrne odnose in napoveduje stalna posvetovanja o zunanji politiki med Parizom in Belgradom. Napovedano je bilo povečanje medsebojne trgovine in francoska vlada je obljubila, da bo Belgrad pomagal doseči trgovinski sporazum s Skupnim trgov. Pomanjkanje tega je lani prineslo precejšnjo škodo Sloveniji, ko je nenadno izostal izvoz živine v Italijo.

Pariz in Belgrad sta poudarjala potrebo po povečanju medsebojnega zaupanja v Evropi, po boljših vezeh in razumevanju med Vzhodom in Zahodom, ker je le po tej poti mogoče rešiti nemško vprašanje v Evropi, pa tudi napetost na Srednjem vzhodu.

Višje cene za gasolin

Gasolin v Jugoslaviji je bil do jeseni 1967 precej cenejši kot v sosednji Italiji in v Avstriji, zato so laški in avstrijski avtomobilisti dostikrat zapeljali preko meje samo zato, da so tam kupili cenejši gasolin. Po povišanju tega jeseni 1967 je bila razlika precej zmanjšana, vendar je bil gasolin v Jugoslaviji še vedno cenejši kot v sosednjih državah. Tako so prišli lansko jesen nekateri v Belgradu na misel, da bi bilo mogoče gasolin brez škode zopet podražiti. Proti temu se je dvignil močan odpor zlasti v Sloveniji, kjer je največ motornih vozil. Proti povišanju se je izjavil celo slovenski republiški svet. Ovrženi so bili tudi razlogi, da je povišanje cen gasolina potrebno zaradi zbiranja sredstev za obnovo cest.

Denarja povsod manjka

Tožbe o pomanjkanju denarnih sredstev slišimo povsod, naj bo to v kapitalističnem svetu ali pa v komunističnem. V Sloveniji se stalno pritožuje zlasti zdravstvena služba, da nima niti najnujnejših sredstev. Lani je zaradi tega prišlo celo do štrajka v ljubljanskih kliničnih bolnišnicah. Pred začetkom novega proračunskega leta je zdravstvena služba posebej opozarjala na potrebo posebnih sredstev za boj proti epidemijam, ki da mora biti pripravljen in stalno voden čen v naprej, če naj bo uspešen. Pritoževala se je, da v Sloveniji skoraj polovica občinskih skupščin ni dala niti 2% svojih proračunskih sredstev za preventivno dejavnost, nekatere niso v ta namen odredile niti dinarja.

Eno tretjino Slovenija

Slovenija zasluži eno tretjino vseh dohodkov tujkega prometa v Jugoslaviji. Ta je lani prinesel okoli 200 milijonov dolarjev, polovico vsega "neblagovnega dotoka deviz". Precej deviz prinaša poleg neposrednega tujkega prometa tudi mali obmejni promet s prodajo blaga tujcem za devize z 10% popusta.

Leta 1967 je znašal celoten dotok deviz iz tujkega prometa v SFRJ 150 milijonov dolarjev, lani se je približal 200 milijonom, od tega odpade na Slovenijo pre-

mo \$150. Prav je, da si prostore rezervirate. Kličite: Louis Gregorich, YA 7-2883.

Vabimo vse člane in prijatelje slovenskih organizacij v Chicagu in okolici. Več nas bo, tem bolj bo veselo. Vabi odbor Slovenske narodne zveze v Chicagu. Samo pridite! Vstopnina bo sa-

Mirko Geratič

ko 60 milijonov, blizu 23% več kot v letu 1967.

Lani je odšlo tudi večje število Slovencev na obiske v tujino. Tem so uradno izplačali za ta potovanja skupno za okoli 7 milijonov dolarjev deviz. Prebitek od tujkega prometa je torej še vedno za Slovenijo znašal okoli 53 milijonov dolarjev.

Drugi pomemben vir deviz so pošiljke denarja jugoslovanskih delavcev v tujini, tudi pri tem imajo Slovenci velik delež.

Zakaj ne korak spredaj?

Tako se je pred časom jezil nekdo v ljubljanskem "Delu" in hotel vedeti, kako da ni mogoče dobiti na trgu domačega praška za "pomivalnike", stroje za pomivanje posode, ko so že ti sami naprodaj. Kdor kupi ta stroj, si mora nabavljati prašek zanj v tujini, ker na domačem trgu ga ni.

Pisec pravi, da se je isto zgodilo ob predstavitvi pralnih strojev. Domačega pralnega praška ni bilo in ljudje so se navadili na tujega in domačega niso marali niti potem, ko ga je bilo dovolj na trgu. Še vedno je med tovari slovenskih obiskovalcev v Italiji, ko se vračajo domov, najobičajnejši okrogli zaboj s pralnim praškom.

"Micka" postaja priljubljena

Micke so bile v Sloveniji od nekdaj priljubljene, zato je to ime tam najpogostejše za Evine hčere. Tu ne mislim na te Micke, ampak na "micke", kot imenujejo sedaj v Sloveniji lasne vložke. Ti so začeli vedno bolj prihajati v rabo pri tistih, ki imajo slabe lase, pa tudi pri tistih, ki nimajo dovolj časa za urejanje svojih frizur. Lasulje so redke, spadajo še bolj v "modne muhe", kot je zapisal ljubljanski časnikar.

Internat dijaškega semenišča v Mariboru

V septembru lanskega leta je bil v Mariboru v poslopu jezuitskega noviciata odprt tudi internat za dijake, ki imajo veselje do duhovniškega in redovniškega poklica. V šolo hodijo v državne zavode. Za prefekta je bil postavljen p. Marijan Šef, ki se je vrnil iz Belgije in ki je istočasno začel predavati pastoralno medicino jezuitskim bogoslovcem v Zagrebu in tudi bogoslovcem na teološkem oddelku ljubljanske teološke fakultete v Mariboru. Pred vstopom v družbo jezuitov je bil namreč zdravnik, Magister Franc Baraga pa je njegova "desna roka" pri dijakih.

Letos sta šla dva slovenska jezuitska bogoslovca Tomaž Podobnik in Jože Bratina študirat v Rim na papeško univerzo Gregoriano. Stanujeta v internacionalnem jezuitskem kolegiju pri cerkvi Al Gesu, kjer je pokopan sv. Ignacij. Vsega skupaj je v tem šolskem letu v tem kolegiju 5 Jugoslovancev.

Okrepitev in modernizacija telekomunikacij z Italijo

Pretekli mesec so bili v Trstu razgovori med italijansko in jugoslovansko delegacijo o telefonskem prometu med obema državama. Italijansko delegacijo je vodil namestnik glavnega ravnatelja državnega telefonskega podjetja dr. Principe, jugoslovansko pa ravnatelj združenja PTT podjetij Slovenije dr. Grbec.

Člani delegacij so se domenili, da bodo povečali število meddržavnih telefonskih zvez in da bodo uvedli radijsko UKV zvezo in televzvezo med obema državama. In Rancijah Trst-Koper in Gorica-Nova Gorica pa bodo uvedli avtomatske zveze.

GOSTAČ MATEVŽ

Spisal F. S. Finžgar

"Pusti me! Zakaj pa hodiš za Vido?"

"O tem je Vida gospodar. Ne jaz in ne ti. Če te mara, ti ne bom gradil poti."

"Pusti me! Saj me noče."

"Zakaj me biješ s polenom?"

"Pusti me! Nič več te ne bom."

"Se enkrat poskusi in te premlatim, da boš vse življenje pomnil."

"Tevž, pusti me!" je emergljava prosil Jur.

"Pustim te. Toda s tem, da nikomur ne zineš besedice o tej trapasti svoji hudobiji in ne o meni, ne o Vidi."

"Nikomur, Tevž. Nož mi vrni!"

"Ne dam ga. Z menoj bo hodil. Morda še kje kdaj srečam tako noro hudobo, kot si ti."

Tevž ga je brcnil v bedro in odšel. Jur se je naglo prekobil čez plot in izginil.

Ko se je Tevž vrnil pod okno k Vidi, je še vedno držala v rokah njegov klobuk in gladila šest krivcev.

"Vsa sem se tresla. Kdo je bil?"

"Jur, desetkrat Jur! Daj mi klobuk in molči. Lahko noč!"

Tevž si je pokrtil klobuk in naglo odšel.

12

Na rovtih

Ravninsko seno je bilo v začetku velikega srpana že na škedenjih, večina snopja v stogovih. Skrb gospodarjev se je obrnila na rovt. Dva dni pred nedeljo je odšel od vsakega kmečkega gospodarstva po en možki, da nakosi in posuši za rovtarje posteljo. Svisli so bile prazne, na golih deskah ni nikogar mialo prenočevati. Gospodinje so doma vse pripravile, kar je bilo treba: posodje za kuho in kosilo so zložile v jerbace, bisage so napolnile z vrečicami moke, kase, zabele in s hlebi kruha. Tudi brez prašičjih beder in plečet ni smelo biti. Za mleko, kisli sir in smetano jim ni bilo treba skrbeti. Vse to je v obilici nudila planina.

V nedeljo popoldne se je začela iz vasi pomikati vesela vrsta rovtarjev. Dekleta v belih predpasnikih so nosile jerbace in hodie prve. Poredni fantje so jim zdeli priimek, češ da so rovtarske podlasice, ker so spredaj bele kot padlasice po trebuščku. Moški so imeli na ramah težke bisage živil in kosišča. Oglašala se je tudi fantovska uka, ki je pa na strmi poti čez Vrh in pod težo bisag kmalu utihnila. Pri Završnici so duškali in se odželjali, preden so se začeli popenjati po strmini v podnožju Stola.

Pred kočo na Lazarjevem rovtu se je vrsta ustavila. Tam je bila največja in najlepša senožet. Tudi koča ni bila revna ovčarska bajta. Prava koča je bila, z ognjiščem na sredi in s pogradom ob steni. Rovtarji so se začeli razhajati, vsaka družina proti svojim svislim. Voščili so si lahko noč in dobro srečo ter se razkropili.

Lazarjeva hlapca, trije najeti senoseki in Tevž, ki ga je gospodar Primož priredil rovtarjem za poglavarja, so odložili težke bisage in jih razpostavili po klopih krog sten. Glavna deklica Radgand, ki jo je gospodinja Lazarica določila za kuharico, in še tri druge najete grabljice so jerbace postavile po široki polici. Radgand je poskala krušni nož, potegnila iz bisage velik hleb sorzičnega kruha, ga z nožem pokrižala in odtesala vsakega debelo rezino. Tudi steklenico slivovke je odmašila, da so vsi dobili za dolg požirek. Ker se je zvečerilo, je Tevž na ognjišču zakuril.

"Posebne večerje vam nocoj ne bom kuhala," je rekla Radgand. "Saj ste se doma pred odhodom dobro podprli. Sedaj hitro ležat, jutri bo zgodaj dan."

Nekaj iz narodnih običajev srednjega veka

CLEVELAND, O. — Gotovo se vsak izmed nas še spominja pripovedk in zgodb, ki jih je poslušal še kot otrok in ki so govore o vitezh, možeh, oblečenih v oklepe, z dolgim mečem ali sulico v roki, o njihovih junaških bojih in življenju na utrjenih gradovih.

Tudi dandanes večkrat govorimo o kakem človeku, ki stori plemenitega dejanja, da je njegovo dejanje viteško, da se je obnašal viteško.

Kdo so bili torej vitezi? To so bili možje, izurjeni v orožju, plemenitega rodu in plemenitega srca, ki so živeli v srednjem veku. V tistih časih evropske dežele še niso bile tako gosto naseljene, niti tako obdelane in preprežene s cestami, kot so dandanes. Ljudje so bivali v vaseh, mest je bilo prav malo. Pokrajine so bile divje, polne obširnih gozdov, dravna oblast je bila šibka in zato ni čudno, da je bilo zelo razširjeno roparstvo.

Roparske tolpe so se skrivale po gozdovih in napadale ljudi, ki so potovali po cestah, pa tudi vasi. A ne samo roparji, tudi narodi med seboj so se napadali in plenili dežele drug drugemu. Zato si je plemstvo postavljalo močno utrjene gradove, kjer so bili varni pred divjimi zvermi in se lahko upirali navalom sovražnikov in roparjev, in kamor so se ob času sile zatekli tudi ljudje iz bližnjih vasi. V miru so se vitezi pečali z lovom in prirejeli bojne igre, turnirje, na katerih so kazali svojo moč in izurjenost v orožju. Bili pa so med njimi tudi taki vitezi, ki niso živeli stalno na kakem gradu, ampak so potovali po deželah in vršili junaška in viteška dela.

Postati vitez ni bilo lahko. Že kot deček je moral bodoči vitez stopiti v službo kakega viteza in postati njegov sluga-oproda. Tu se je dan za dnem uril ne samo v ravnanju z orožjem, ampak se je izobraževal v pisanju in branju in lepem viteškem vedenju ter si gradil možat in plemeniti viteški značaj. Ko je odrasel in dosegel vse te vrline ter hotel postati vitez, je moral najprej izvršiti kako junaško viteško dejanje. Nato pa se je vršil slovesen viteški obred povitežitve.

V slavnostnem sprevodu vitezov v bojni opremi je stopal mladenič, oblečen v obleko hlapca, proti večeru v najbližnjo samostansko cerkev, kjer naj bi se vršil obred. Pred oltarjem so ga ogrnili s tremi haljami: belo, v znamenje čistosti njegovega srca, rdečo, v znamenje krvi, ki naj jo prelije v boju za krščansko vero, če bi bilo treba, in v črno, v znamenje smrti, katere naj se vedno spominja. Nato so mladeniča peljali v samostan in med tem, ko se je kopal, sta mu dva starejša viteza govorila o dolžnostih, ki mu jih nalaga viteški stan. Potem je odšel mladenič nazaj v cerkev, kjer je prebil noč v premišljevanju in molitvi. Zjutraj je prejel sv. zakramente, nato pa je stopil v slavnostni obleki pred veliki oltar. Pred njim je na oltarnih stopnicah ležalo njegovo viteško orožje: ščit z vtisnjeno grbom, oklep, čelada in meč. Pristopil je samostanski opat in pred njim kot božjim namestnikom je izrekel mladeniču trajno viteško obljubo: da bo vedno in povsod branil Kristusov križ in krščansko vero, da bo branil in varoval vdove in sirote in da bo zvesto služil svoji dami. Potem je opat blagoslovil njegov meč in ko so mladeniču nadeli bojno opravo, je pristopil vitez, pri katerem je bil mladenič v službi, ta je pred seboj klečečega mladeniča s svojim mečem trikrat rahlo udaril po rami, ga imenoval v imenu Boga in v imenu vladarja za viteza ter mu izročil njegov meč. S tem je bil mladi vitez sprejet v družbo onih mož-vojakov, ki so bili ponos krščanske vere, svojega vladarja in svoje dežele in ki so bili pripravljeni na izpolnitev svoje viteške obljube dati tudi svoje življenje.

Vitez je bil dolžan skrbeti za čast, življenje svoje dame, ki ji je ime: mati, sestra, nevesta. Katere so te viteške lastnosti in kakšni so bili možje, ki so jih imenovali viteze? Te-le so:

1. Čistost: Vitez je čist v mislih, kot želi sam, da se vedejo drugi do one, katere čast je zapupana njegovemu varstvu.

2. Treznost: Vitez nikdar ne pije čez mero. Vitez, ki vsled alkohola ni gospodar nad svojim jezikom in svojimi dejanji, ni vitez, ampak šleva, slabič.

3. Pogum: Vitez vedno in povsod pogumno izpoveduje svoje

prepričanje in se nikdar ne izogne boju s tem, da bi svoje prepričanje zatajil, v boju z zadržanim sovražnikom je pogumen, a ne drzen.

4. Zvestoba: Vitez je zvest svojemu narodu. Zvest je svojim prijateljem, dano besedo drži do smrti.

5. Plemenitost: Vitez se bori pošteno in odkrito. Nikdar se ne dotakne sovražnika, ki je brez orožja. S sovražnikom ravna pravično, a se nikdar ne maščuje. Kdor se loti človeka, ki se ne more braniti, ni vitez, ampak podlež.

6. Ponos: Vitez se zaveda, da je varnost in usoda naroda izročena v varstvo njegovim rokam. Njegov korak je samozavesten, njegova drža pokončna. Vitez gre po poti, ki mu jo narekuje dolžnost in se ne zmeni za opazke in nesramnosti, s katerimi bi ga obmetavali izza plotov strahopetni in zlobni ljudje. Ponosen je, a ne domišljav.

Vse to so bile lepe lastnosti za viteze v srednjem veku, ki so bili resnično v ponos svojemu narodu in deželi.

Veljavne in cenjene so tudi še v današnjih dneh!

Valentin Potočnik

V Ulsterju bodo volili

Predsednik v lade Severne Irske je razpustil skupščino in razglasil včeraj nove volitve za 24. februar.

BELFAST, Sev. Ir. — Predsednik vlade avtonomne Severne Irske Terence O'Neill je včeraj razpustil parlament in razglasil nove volitve za 24. februar 1969. O'Neill je vodnik Unionistične stranke, ki hoče obdržati povezavo Severne Irske z Veliko Britanijo. Ta stranka ima vsa leta večino v parlamentu. V razpuščenem je imela 37 poslancev proti 11 nacionalistom, ki se zavzemajo za združitev Severne Irske z Irsko republiko, ki ji pripada večji del Irskega otoka, in 6 pripadnikom drugih strank. Na vladi je od leta 1963, zadnje parlamentarne volitve pa so bile novembra 1965.

O'Neill se je odločil za razpust krajevnega parlamenta, da bi dal ljudstvu priložnost, da se neposredno izrazi o njegovi politi-

ki v odnosih med protestantovsko večino in katoliško manjšino. Zadnja zahteva polno enakopravnost, ki ji jo pa protestantovski zagrizenci odrekajo. V imenu teh je izjavil rev. Ian Paisley, da bo kandidiral proti O'Neillu.

Razpuščen parlament je komaj pretekli teden izglasoval zapnico vladi O'Neilla. Ta išče srednjo pot; zaradi protestantovskega odpora skuša katoličanom postopno dati, kar jim gre, in odpraviti vsaj vzroke za njihove glavne pritožbe. Če bodo volivci potrdili to vladno politiko, potem bo O'Neill lahko reforme izvajal dalje ter pomiril deželo.

Od seslanka v Varšavi si ZDA nič ne obelajo

Rdeča Kitajska po sodbi poznavalcev razmer ni bistveno spremenila svojega stališča do tujine in ga ne bo, dokler bo imel Mao kako besedo.

WASHINGTON, D.C. — Notranje razmere na Kitajskem se počasi umirjajo, v deželo se vračata mir in red, vendar pa v posameznih pokrajinah obsežne Kitajske še vedno tu in tam pride do izgredev in pobojev. Na splošno se je armadi, ostankom stare partijske organizacije in delavskih unij posrečilo deželi dati vsaj videz miru. Zagrizenci rdečih gard in inteligenca, ki jo vladajoča klika ne mara, so morali na deželo na ročno delo.

V zadnjih tednih pošiljajo iz mest na podeželje tudi vedno več armadnih oddelkov. Ti naj bi gledali, da bo tam redno teko delo in da ne bodo "prišleki" iz mest sejali nemira.

Opazovalci razvoja na Kitajskem v Hong Kongu trdijo, da se odnos kitajskih vodnikov do zunanjega sveta ni bistveno spremenil in da s čem takim ni računati, dokler je na čelu Kitajske Mao.

Angleži so med prvimi priznali rdečo Kitajsko, toda ta jim ne kaže nobene naklonjenosti. Britsko poslanstvo v Peipingu je bilo požgano in britanskega časnika-ka drža že 18 mesecev v Peipingu zaprtega v prostoru 12 čevljev v kvadrat, ne da bi sporočili britanskim oblastem kakaj. Japonci so poslali svojega trgovskega zastopnika, pa so ga v Peipingu strpali v zapor.

Kanada, Italija in Belgija so napovedale priznanje rdeče Kitajske, pa s tem nič ne hite. Čakajo, kaj bodo v tem pogledu storile ZDA. Washington je voljan postopno odnose s Peipingom izboljšati, toda hoče najprej videti, če je na to pripravljen tudi Peiping. Sestanek v Varšavi 20. februarja bo vsaj delno posvetil v to vprašanje. Za sedaj Peiping še ni imel dobre besede za Nixon, pač pa ga je že javno hudo napadel in ponovil svoje napovedi o "osvoboditvi" Formoze.

V Južni Koreji že mislijo na predsedniške volitve
SEOUL, J. Kor. — V Južni Koreji bodo predsedniške volitve šele spomladi l. 1971, toda domača politika se že sedaj pripravlja nanje. Razlog tiči v ustavi. Ustava iz leta 1961 predvideva, da noben predsednik ne sme več kot dvakrat kandidirati. Sedanji predsednik Park je pa že kandidiral dvakrat in bi rad še tretjič. Zato je treba spremeniti ustavo, pri glasovanju o spremembi je predvidena dvotretjinska večina za zmago.

Vladna Demokrasko-republikanska stranka ima v parlamentu, ki šteje 175 poslancev, le 113 pristašev, do večine dveh tretjin ji manjkajo 4 glasovi, te pa lahko dobi med 12 nevtralnimi poslanci. Park sam misli, da je čas za to še prihodnje leto.

Proti spremembi ustave je silovito nastopila opozicijska Nova demokratska stranka, ki je njen kandidat dr. Posun Yun že

dvakrat zgubil bitko proti Parku. Tako se sedaj vse korejsko politično življenje vrti okoli vprašanja, ali in kdaj naj parlament debatira o spremembi ustave. O Parkovi kandidaturi pa javnost kar molči.

Večina v mestih

NEW HAVEN, Conn. — Okoli 75% prebivalstva države Connecticut živi v 3 od 8 okrajev države, nagnetenega v mesta.

Zenske dobijo delo

SESTAVLJAVKE

lahke trgovske električne opreme. Samo dnevno delo. Oglasite se osebno.

Certified Chemical & Equipment Co.

5366 St. Clair Ave. 361-7811 (27)

Delo za žensko

Zaposlena dvojica išče dobro, pošteno žensko za čiščenje vsak drugi petek. \$14 dnevno. Mora imeti svoj prevoz. Highland Hts. Izmena priporočila. Kličite 442-3811 po 7. uri zvečer Delo začne drugi petek. —(29)

Iščemo gospodinjsko pomočnico
Pošteno in zanesljivo, do 50 let starosti. Ob sobotah Hišno delo in malo likanja. Priporočila. Mora razumeti angleško. Na Cleveland Heights. Kličite: YE 2-5573. —(27)

Female Help Wanted

Cleaning woman — Friday — \$15 and carfare — 52B bus. Call 382-5358. —(27)

MALI OGLASI

House for Sale

Four-bedroom, brick, with 3 acres of land in Willowby Hills. Call 256-3489 from 8:00 a.m. to 9:00 p.m. (25)

Hiša naprodaj

Na Nottingham Rd., 6-sobna zidana "English Tudor" hiša; 3 spalnice, zgotovljeno podstrešje, 1½ kopalnica, priključena dvojna garaža; blizu Marije Vnebovzete, Villa Angela, St. Joseph, urgovin in CTS bus. Kličite 481-0471. (28)

Hiša naprodaj

Dvodružinska, 6-5, v prvovrstnem stanju, v Grovewood okoli. Kličite Millie Sanders 261-1182 za sestanek.

WM T. BYRNE REAL ESTATE
261-5100 (25)

Hladilnik naprodaj

Lep Frigidaire hladilnik v dobrem stanju je naprodaj po ugodni ceni. Kličite: 732-8598. (26)

Lot naprodaj

197 x 447 v Chesterland blizu Rt. 306 in Mayfield rd., na cesti, kjer so dražji domovi. Tlakana cesta in plačana; plin. Za več pojasnila kličite

J. KNIFIC REALTY
481-9980 820 E. 185 St. (3,5 feb)

Hiša naprodaj

Pri E. 185 St., 6-sobna zidana hiša, blizu vseh udobnosti, \$23.900. Zapuščina. Nobenih agentov. Kličite 944-7880. (29)

Soba v najem

Lepa opremljena soba se odda moškemu na 1019 E. 63 St. Privatni vhod. Za pojasnila kličite: UT 1-6292. —(5, 7 feb)

Sobo in hrano išče

Upokojeni Slovenec išče sobo in hrano pri mirni družini. Kličite 361-2505. —(27)

COLLINWOOD AREA

7 room house, 4 bedrooms. Aluminum siding, carpeting, fireplace, newer furnace and hot water tank other extras. HOUSE IS ON A DOUBLE LOT — APPROX. 80' WIDE BY 120' DEEP. Lots of room for children to play, priced for a quick sale at \$16.900. Shown by appointment only.

THE ALBANESE REALTY CO.
791-3300 (29)

MEHANIČNA LESTVA — Hong Kong, britanska kolonija in važno industrijsko-trgovinsko središče ob kitajski obali, je opremljeno z vsemi modernimi napravami za gašenje požarov. Na sliki vidimo gasilca na vrtu mehanične lestve z gasilno napravo.

Jerzy Zulawski:

NA SREBRNI OBLI

ROMAN

Jan je pomislil, nato pa je začel, vezaje z očitno težkočo svoje raznešene misli in čustva v stavke:

"Bili bi sami... Prišla bi dolga noč, prišel bi mraz, oh, hud mraz, ki grize kakor pes, a mi bi bili sami... Potlej bi vzšlo sonce, tebe pa ne bi bilo, Stari človek... Ada..." — tu se je ozrl na "svečenico", ki je stala ob strani — "Ada nam je pravila, da poznaš sonce in še drugo zvezdo, večjo od sonca, skrivnostno in včasih temno, včasih jasno, ki jo je bila videla, ko je bila s teboj tam gori na severu. Pravila je, da si bil prišel od tam in da govoriš tej zvezdi v svetem jeziku, v tistem, v katerem se moramo mi razgovarjati s teboj. Strah nas je, da se povrne na tisto zvezdo — in da ostanemo sami. Prosimo te torej..."

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — LIVE IN.
Own Rm. and Board. 25-40 yrs.
Good Salary. Ref. 752-4463

(25)

HOUSEKEEPER — Live in
by week. Niles. \$50 plus.
After 3 PM — 647-0362 or
Apt. 1 — 467-9300

(25)

Male & FEMALE HELP

MEN & WOMEN — Work in light
Pharmaceutical plant. Vicinity Foster
& Clark. Assist in mfg. and
shopping. Will Train. Good Wages.
784-7770

(25)

FEMALE HELP

DENTAL HYGIENIST— LAKE
FOREST — FULL or Part Time.
Cavitrone. Estab. recall system. Sal-
ary open to discussion. Please call
for interview.
Dr. F. M. Schaffer 234-6440

(25)

MALE HELP

MAINTENANCE — JANITOR
needed. LOOMIS SAVINGS and
LOAN ASSN. 1359 W. 51st. Ask for
David Opas.

YA 7-6700

(25)

BUSINESS OPPORTUNITY

Restavracija — 2201 N. Lincoln
Nasproti Grant Hospital.
Dober promet. V najem ali naprodaj
ED 4-4959

(25)

GRILL — For Sale.
Good established business. Good
location. If interested will sell for
best offer.
585-4152 and 252-6448

(26)

HELP WANTED

REGISTERED NURSES

AND LICENSED PRACTICAL NURSES
NEEDED IMMEDIATELY

to staff new 200-bed wing of the

WESLEY MEDICAL CENTER

550 North Hillside, Wichita, Kansas 67214

MINIMUM SALARIES FOR R.N.'s \$528.00 MONTHLY

(This will move to \$580.00 as of January 6, 1969)

MINIMUM SALARIES FOR L.P.N.'s \$346.00 MONTHLY

(This will move to \$381.00 as of January 6, 1969)

Excellent working conditions and employee benefits, plus shift and
weekend differential. Relocation assistance.

Contact Mrs. C. LINDLEY, Dept. BB

Director of Nursing. Or the Personnel Office
by letter or telephone collect

316—MU 5-2151

(26)

"Da, da, prosimo te, ostani pri
nas!" so zapeli pritlikavci in prit-
likavke, zaključujoč Janov stav-
ke.

Pomolčal sem. Nisem vedel,
kaj naj jim odgovorim. Moški in
ženske so se stisnili okoli mene
v tesen krog, iztezali roke in me
zaskrbljeno moledevali:

"Ostani pri nas! Ostani!"

Vedel sem, da bi metal bob
ob steno, če bi jim govoril, kar
sem jim bil govoril že nešteto-
krat: da sem navaden človek,
brez slehernih skrivnostnih mo-
či, kakor oni podvržen smrti. Ni-
sem pa vedel, kaj mi je storiti.
V ušesih mi je zvenelo kakor
litanije: Ostani pri nas!

Premiril sem Ado z očmi.
Stala je ob strani v svojem sve-
čeniškem oblačilu. Vse njeno
zadržanje je razodevalo silno
resnobo, vendar pa se mi je
zdelo, da sem ujel na njenih us-

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

JOURNEYMEN ELECTRICIANS

Or proof of four or more years
experience. Immediate openings
for experienced electricians. In-
teresting work in our extremely
modern plant. Maintenance men
have never had a layoff here.
Excellent wages and benefits.
Relocation aid provided. Steady
year round employment.

Write or call collect:

Joseph Godell (419) 485-3193—
or apply to JIM WYLLIE,
Plant Engineer.

CHASE BRASS & COPPER CO.

State Rt. 15, Turnpike Exit 2
Montpelier, Ohio

(26)

HELP WANTED

MERCY HOSPITAL SCHOOL OF NURSING

Pittsburgh, Pennsylvania

Two-year Diploma Nursing
Program approved by the Pa.
State Board of Nurse Examin-
ers, Accredited by the National
League for Nursing.

Accepting applications now for
Men & Women
(Married or Single)
For September, 1969
Living accommodations for
women available in nurses
residence.

DIRECTOR
of the SCHOOL OF NURSING
MERCY HOSPITAL
1401 Blvd. of the Allies
Pittsburgh, Pa. 15219
Phone 412-391-8800

(26)

tih nekaj-nasmeh — pol prezi-
ren, pol grenak...

"Čemu si jih privlekle sem?"
sem jo vprašal.

Nasmehnila se je in pokazala
z očmi, ki jih je bila do tega
trenutka povešala, na množico:

"Saj slišiš, Stari človek, kaj bi
radi od tebe."

Okoli mene je vse mrmralo:
Ostani pri nas!

Tega mi je bilo preveč.

"Ne! Ne ostanem!" sem zakri-
čal. "Ne ostanem, ker..."

In spet nisem vedel, kaj naj
jim povem. Kako naj jim obra-
zložim, da grem pogledat Zem-
ljo, ogromno, svetlo zvezdo, ki
hrepnim po njej, če jih nočem
potrditi v njihovem praznove-
rju, da sem nadnaravno bitje?

Okoli mene je vse potihnilo.
Gledal sem jih in — kdo bi ver-
jel! — ti čurimurci so jokali že
ob sami misli, da jih bom zapu-
stil! Niso več kričali, niso pro-
sili, a njih solznih oči, ki so jih
upirali vame, je bila neka pasja
vdanost in prošnja, glasnejša od
krikov.

Zal mi jih je bilo.

"Pojdem od vas," sem dejal
mirneje, "a ne še sedaj. Lahko
mirno spite."

Slišati je bilo, kako so se neka-
teri globoko, glasno oddahnili.

"Če pa se kdaj podam na se-
ver," sem dodal, "na sever, kjer
se sveti najlepša zvezda, o ka-
teri sva vam pripovedovala z
Ado, potem vzamem tudi vas s
seboj, da jo boste videli in da
boste mogli pripovedovati o njej
svojim otrokom in vnukom."

"Velik si in milostljiv, Stari
človek!" so mi odgovorili radost-
ni glasovi. "Samo ne hodi od nas
na zvezdo, o kateri si nam go-
voril."

"Da bi le mogel oditi!" se mi
je izvil. "Zal pa sem samo člo-
vek kakor vi."

Med pritlikavci je nastalo ži-
vahno vrvenje. Spogledovali so
se in zdelo se mi je, da sem na
njihovih ustih opazil nekaj ka-

kor premeten, sporazumen sme-
hljaj, češ: Ze vemo, vemo! Ada
nam je povedala, da Stari človek
kdo ve zakaj ne mara, da bi ve-
deli, da je on zares — Stari člo-
vek.

Znova me je popadla jeza.
Obrnil sem se in odšel v svojo
izbo. Pred hišo je zašumelo —
skoz okno sem videl, da so se
zgrnili okoli Ade, ki jim je ne-
kaj živahno razkladala, najbrže
o meni in moji nadnaravnosti...

Bliža se sončni zaton. Lunjani
so se že davno porazgubili po
svojih kočah, ki se po kamnitih
bregovih Toplih jezer vlečejo
proti jugozahodu v dolgi vrsti.
Čez nekaj ur se bodo pogreznili
v dolgo spanje; gotovo bodo sa-
njali o potovanju na sever, ki ga
jim je obljubil Stari človek, in
o Zemlji, veliki, sijajni, preme-
nljivi zvezdi, ki jo poznajo samo
po pripovedovanju...

*

Se nekaj ur, pa bom edino be-
deče bitje na tem svetu.

Toda sedaj vlada še povsod
nemir. Skoz okno vidim, kako se
pred Janovim domom vrte nje-
govi starejši sinovi. Nedaleč
odondod hite ženske s spravlja-
njem živeža pred nočjo, ki bo
kmalu legla.

Ne vem, ali je prav, ker se še
mudim med temi ljudmi. A kaj
bi razglabljal o tem: obljubil
sem jim, da še ostanem.

Vendar raduj se, srce moje,
dolgo več ne ostanem! Se nekaj
dni, dolgih lunskih dni, pa kre-
nem proti severu na tečaj, da s

pogledom, uprtim v Zemljo, po-
čakam poslednje postaje...

Vem, ti ljudje, ki niso pozabili
moje obljube, bodo hoteli z me-
noj. Naj bo, vzamem jih s seboj
na to potovanje. Naj si ogledajo
Zemljo in naj se vrnejo k svoj-
cem brez mene.

Divje hrepenenje me razga-
nja. Že mi je žal, da sem odnehal
in ostal tu. Le nečesa se bojim—
da bi preveč oslabil in da ne bi
mogel tja, kjer bom imel Zemljo
pred očmi.

Pa kaj bi se bal! Še sem pri
močeh! Včasih se čudim žilavo-
sti svojega organizma. Saj mi
manjka malo do sto let, a vse
kaže, da sem z vsakim dnem
krepkejši in da še nič ne izpod-
jeda mojega zdravja.

Spričo tega mi prihaja na mi-
sel smešna in obenem grozna
govorica, ki gre od ust do ust
med temi pritlikavci. Nikoli ne
bom umrl! Podim od sebe to
neumno misel in se tolažim s
tem, da bom kmalu zagledal
svojo Zemljo. Srce mi bije v pr-
sih tako lahkotno in prijetno, ka-
kor bi bil dvajsetleten fant, ki se
odpravlja na zmenek s predrago
Beatrico, s katero se je doslej
upal pogovarjati komaj v sanjah.

Vem, moja ljubica bo mrzla,
nema in daljna. K njej bom iz-
tezal hrepeneče roke, klical jo
bom čez neprehodna nebesna
brezna — ona pa ne bo slišala
mojega glasu in ne bo imela za-
me ne misli ne spomina.

Čudna in strašna stvar, imeti
predmet svojega hrepenenja vrh

Prevzel sem gasolinško postajo in mehanične delavnico na
vogalu St. Clair Avenue in East 60. St. ki se sedaj imenuje

JOE'S PURE 76 GAS STATION

6002 St. Clair Avenue

Telephone: 361-9100

Jamčim prvovrstno mehanično delo in se priporočam voza-
čem avtomobilov, zlasti hrvatskim in slovenskim rojakom.

JOE PINJUH

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

neba. Zdi se mi, da sem na tisto
daljno rodno zvezdo, ki je odtod
na srce pripeto nitjo, ki se more
raztegniti do neskončnosti, a se
ne strga nikoli. In ker sem pri-
klenjen na tisti nedostopni svet,
zato so mi ta tla pod mojimi no-
gami tuja in mi bodo večno tuja.

Strašna je ljubezen do zvezd.
Zakaj Zemlja je v tem trenutku
samo še zvezda, ki jo ljubim
navdse. Ako so kje duhovi, ki
padajo z lepših, svetlejših sve-
tov, morda z žarečih sonc na
temne planete, jih brez dvoma
tarejo, če so si le ohranili spo-
min, podobne muke, ki ubijajo
mene.

Kolikokrat na dan si pona-

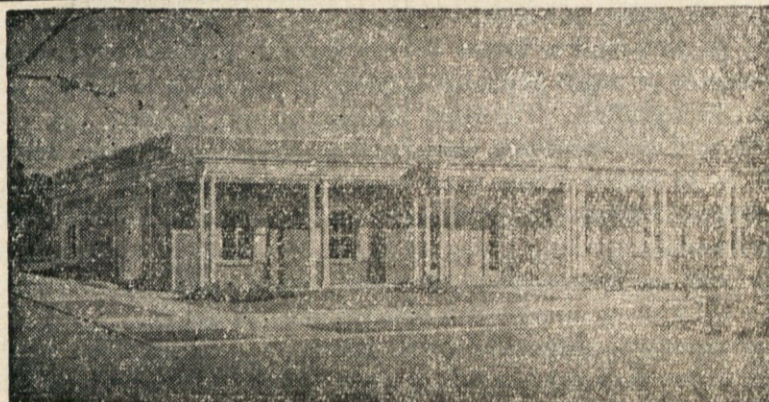
vljam, da so ti čurimurci, ki jih
pomilujem in preziram, ko se
plazijo pred mano v prahu, ven-
čarje stokrat srenejši od mene.

Zdaj so končali svoje delo. In
kaj počno zdaj ti človečki? Vr-
tijo se okoli svojih domov, sme-
jejo se in klepetajo. Jan, ki je
po naravnem pravu starejšega
njihov vladar, jih skliče na ve-
čer, da skupno prebero, kakor
sem bil pred leti določil enkrat
za vselej, nekaj odstavkov iz
knjig, ki sem jih bil prav tako
sam izbral. Svoje čase, ko je bil
(Dalje prihodnjič)

Če še niste naročnik
AMERIŠKE DOMOVINE,
postanite še danes!

ZA VALENTINOVO poklonite svojim dragim AMERIŠKO DOMOVINO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

KEenmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road

KEenmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

PO NOVI MODI — Slika kaže poročni par, pevca Serge
Lama in njegovo nevesto v Parizu na Francoskem. On je v
krznenem plašču, nevesta pa v "krilastih" hlačah.

MORSKA DEKLICA? — Filmska igralka Victoria Vetrá
pri snemanju novega filma v bližini Kanarskih otokov. Ri-
be, ki jo drži z zobmi, brez dvoma ni sama ujela.